

HOMERS ODYSSÉ

22. SANG vv. 1-88 og 381-501

1. Resumé af 10.-22. sang
2. Odysseus'samtale med Eurýmachos (vv. 43-88)
3. Bejlerdrabet (vv. 89-380)
4. Forbrydelser og straf.
5. Resumé af 23.-24. sang

Resumé af 10. sang

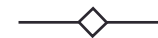
- Odysseus og hans mænd sejler til vindguden Aiolos, der spærrer alle vinde inde i en sæk – undtagen vestenvinden, som er den de skal bruge for at komme hjem.
- Desværre åbner Odysseus' mænd sækken, så de bliver blæst tilbage, og nu vil Aiolos ikke hjælpe dem.
 - Kort møde med lastrygonerne (kæmper)
- Troldkvinden Kirke, der forvandler Odysseus' mænd til svin. Med gudernes hjælp besejrer Odysseus hende.
- Kirke lokker Odysseus til at blive hos sig i et år og hjælper ham efterfølgende med at komme videre.

Resumé af 11. sang

- Kirke fortæller, at kun seeren Teiresias (ham fra Antígone) kan hjælpe Odysseus med at komme hjem. Han er dog død, hvorfor Odysseus må rejse til Underverdenen (Hades) for at tale med ham.
- Odysseus rejser til Underverdenens indgang og ofrer et lam, vis blod tiltrækker de afdødes sjæle. Der kommer en stor parade af afdøde helte, Odysseus' mor og til sidst Teirésias.
- Teiresias giver Odysseus videre instrukser for hjemrejsen.

Resumé af 12. sang

- Odysseus følger Teiresias' instrukser og sejler hjemad. Først forbi sirenerne, der synger så smukt at skibe går på grund. Odysseus stopper sine mænds ører til, så de ikke kan høre sangen.
- gennem et smalt stræde, hvor havuhyrene Skylla og Charybdis sidder i hver sin side. Odysseus må vælge, hvilket han sejler tættest på – det mindste af de to onder er Skylla (han mister ”kun” 12 mænd).
- Odysseus og mændene lander på Solgudens ø, hvor dennes okser går og græsser. Dem må de ikke røre! Vinden lægger sig, og sulten sætter ind. Odysseus' mænd slagter et par okser. Da de sejler videre ødelægger Zeus alle deres skibe som straf. (Od.1.8 ”Tåber til hobe...”)
- Kun Odysseus overlever og skyller i land på Ogygia/Kalypsos ø.

Odysseén – resumé

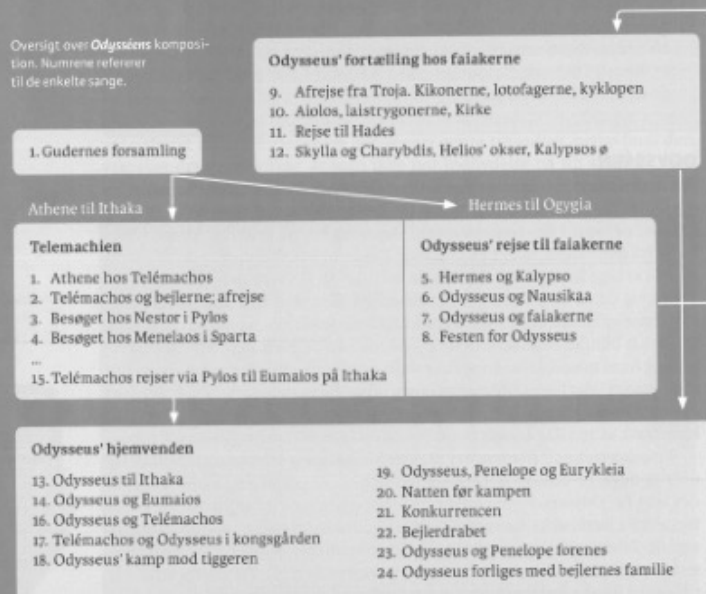
1.–2. sang

Musepåkaldelse. I det 10. år efter den trojanske krig beslutter guderne i Poseidons fravær, at Odysseus må vende hjem til Ithaka. Odysseus kone, Penelopeia, og hans søn, Telémachos, plaget af bejlere, der vil gifte sig med Penelopeia og overtage Odysseus' position som konge. Athene taget til Ithaka i skikkelse af kong Menthes og får Telémachos til at rejse ud for at søge viden om sin fars skæbne.

3.–4. sang

Telémachos rejser først til Nestor i Pylos. Derefter drager han til Sparta, som Menelaos er vendt hjem til efter krigen – sammen med sin kone, Helene, som han nu er forsonet med. Menelaos fortæller, at han senest har hørt, at Odysseus har lidt skibbrud og er taget til fange af nyfæn Kalypso. Krydsklip til Ithaka: Bejlerne planlægger at overfalde Telémachos ved hans hjemkomst (denne handlingstråd fortsætter i 15. sang).

Oversigt over *Odysseéns* komposition. Numrene refererer til de enkelte sange.

5. sang

Guderne forsamles, og det beslutes, at Hermes skal sendes til Kalypso's ø, hvor Odysseus holdes fanget på 8. år, så han kan sende ham hjemad. Odysseus sejler af sted, men lider som følge af Poseidons vrede endnu engang skibbrud og driver i land på faiaernes ø.

6.–8. sang

På faiaernes ø møder Odysseus kongedatteren Nausikaa, der tager ham med til sine forældres hof. De tager godt imod ham og lover at hjælpe med hans hjemtransport. Der holdes fest, hvor en rapsode synger om krigen i Troja, og hvor Odysseus giver sig endeligt til kende over for faiaerne.

9.–12. sang

I et langt flashback fortæller Odysseus faiaerne om sine oplevelser efter krigen i Troja. Først plyndrede han kikonerne land, kom til Iotuspigerne og siden til Poseidons søn, kyklopen Polyfemos, som han blindede, hvilket er grunden til Poseidons vrede. Siden kom han til de kannibalistiske laistrygonere og til troldkvinden Kirke. Derefter drog han til Dødsriget, hvor han traf sin mor, der fortalte om tilstandene på Ithaka. På vejen videre undslap han sirennernes sang, uhyret Skylla og malstrømmen Charybdis. På øen Thrinakia slagtede hans mænd på trods af advarsler solguden Helios' okser, hvilket resulterede i et skibbrud, hvor alle undtagen Odysseus omkom. Han skyllede i land på Kalypso's ø, hvor han blev i 7 år (jf. 5. sang).

13.–14. sang

Faiaerne sejler Odysseus hjem til Ithaka. Ved Athenes hjælp tager han skikkelse af en tigger. Han møder svinehyrden Eumaïos, hvis loyalitet han tester, og den viser sig ikke at fejle noget.

15. sang

Telémachos forlader Sparta (jf. 4. sang), undgår bejlerne baghold og ankommer til Ithaka, hvor han opsøger Eumaïos.

16.–18. sang

Odysseus giver sig til kende over for sin søn, og de planlægger, hvordan bejlerne skal ryddes af vejen. De begiver sig til byen. Odysseus er stadig forklædt som tigger, og både bejlerne og tjenestepigerne behandler ham nedladende.

19. sang

Odysseus og Telémachos låser alle våbnene i pålæst inde, så bejlerne ikke har adgang til dem. Penelopeia tager mod sin søn og tiggeren, som hun venligt udspørger. Odysseus' gamle amme, Eurykleia, genkender ham på et ar, da hun skal vaske hans fødder, og han truer hende til at tie om sin opdagelse. Penelopeia, der stadig intet ved, beslutter at lade bejlerne konkurrere i bueskydning for at afgøre, hvem af dem der skal ægte hende.

20.–21. sang

Et varsel om bejlernes undergang får dem til at opgive at dræbe Telémachos. Bueskydningskonkurrencen sættes i værk: Den, der kan spænde Odysseus' store bueskydning, skal være konge på Ithaka. Penelopeia ved godt, at ingen ud over Odysseus kan spænde buen. Odysseus deltager i konkurrencen og vinder.

22.–23. sang

Telémachos og Odysseus mejer alle 108 bejlere ned og henretter de tjenestefolk, der ikke har været trofaste. Odysseus overbeviser Penelopeia om, at han virkelig er hendes mand. Odysseus og Telémachos tager hen til Odysseus' gamle far, Lærtes.

24. sang

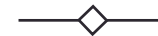
Bejlernes sjæle føres til Hades. Odysseus afslører sin identitet for sin far. Bejlernes fædre vil hævne dem, og der opstår uroligheder. Guderne har imidlertid besluttet, at Odysseus' ægte skal være konge på Ithaka, så Athene sørger for, at der kan indgås et forlig. Alt ender godt.

Ulysses recognised by his old dog Argos.

Resumé af 13.- 20. sang

- Faiakernes konge Alkínoos er imponeret over Odysseus' fortælling, og lover at sejle ham hjem til Ithaka (der heldigvis ligger lige i nærheden). Desværre ødelægger Poseidon skibet lige efter hjemkomsten. Odysseus er igen alene.
- På Ithaka går Odysseus forklædt som tigger rundt og samler allierede til et opgør med bejlerne, der vil giftes med Penelope. Telémachos vender hjem fra sine rejser (1.- 4. sang).

Resumé af 21. sang

- Odysseus forklæder sig som tigger og går ind i sin hal, hvor bejlerne fester, spiser og drikker på hans regning.
- I mellemtiden har Odysseus' trofaste venner gemt bejlernes våben væk.
- Télémachos får Penelope (der ikke ved, at Odysseus er vendt hjem) til at sætte bejlerne på en prøve: De skal forsøge at skyde en pil gennem 12 øksehoveder med Odysseus' gamle jagtbue. Ingen af dem kan dog så meget som spænde buen.
- For sjov lader bejlerne Odysseus prøve buen. Han skyder uden problemer en pil gennem øksehovederne. Døren til hallen bliver låst og bejlerne er uden våben...

Bueskydningen – en lille video

Odysseus' samtale med Eurýmachos, vv. 43–88.

PARARBEJDE (10 min.)

Analyser 22. sang vv. 43–88: Hvilket kompromis foreslår bejleren Eurýmachos overfor Odysseus? Hvorfor afviser Odysseus forslaget?

DÓLOS (SNEDIGHED/KLØGT)

Odysseus' primære egenskab, der sætter ham i stand til at overvinde sine modstandere uden fysisk konfrontation. Eksempler?

BÍA (STYRKE/VOLD)

Hvornår har vi set eksempler på dét i Odysséen?

Bejlerdrabet:

Resumé af vv. 89–380

- Odysseus, Telemachos og deres allierede kæmper bravt og dræber samtlige bejlere, da dog i løbet af kampen får fat på deres våben igen.
- Athene viser sig i løbet af kampen for Odysseus, da han er ved at miste håbet og indgyder mod i ham (en såkaldt theofaní).
- Jeres næste læsestykke begynder, da alle bejlere er døde.

Forbrydelse og straf, vv. 380-501

PARARBEJDE (20 min.)

- 1) [Redegørende] Hvad sker der med de troløse tjenestepiger og den illoyale hyrde Melánthios? Hvad gøres derfor at rense huset, både fysisk og åndeligt?
- 2) [Analyserende/fortolkende] Find de to homeriske lignelser, analyser billedplan og realplan og beskriv, hvilken rolle de spiller i fortællingen.
- 3) [Diskuterende] Diskuter om det var retfærdigt at bejlerne og de troløse tjenestefolk skulle dø.

Resumé af 23.-24. sang

- Eurykleia vækker Penelope(ia), som Athene har ladet sove gennem hele bejlerdrabet. Hun fortæller, at Odysseus er vendt hjem.
- Penelope lader sig overbevise om, at Odysseus er hendes mand og de to forenes efter 20 års afsavn.
- Bejlernes sjæle føres til Hades af guden Hermes – de affinder sig her med deres død.
- Bejlernes familier angriber Odysseus og hans mænd, men Athene får Zeus til at gribe ind. Alt ender i fred og fordragelighed.